

Порівняльна стилістика 8 семестр (денна форма навчання)

Загальна кількість годин: 90 (денна форма навчання)

Лектор: проф. Мартинюк А.П., Нефьодова О.Д.

Вид дисципліни: обов'язкова

Кількість кредитів: 3

Мета: ознайомлення студентів з основними аломорфними та ізоморфними рисами стилістики англійської та української мов; створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності та наукової роботи на основі засвоєння основних положень порівняльної стилістики англійської та української мов.

Зміст: загальна характеристика функціональних стилів англійської та української мов; аломорфні та ізоморфні риси фонетичних, графічних, морфологічних, лексико-семасіологічних та синтактичних стилістичних засобів та тропів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти наступних програмних результатів навчання:

Знання

– Змістові

ПРН9. Знати структуру філологічної науки, вільно орієнтуватися в лінгвістичних та перекладацьких концепціях; усвідомлювати місце порівняльної стилістики в системі філологічної науки, її теоретичні основи, основні концепції і проблеми та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

– Мовні

ПРН9. Знати англійську та українську мови, їх структуру та функціонування, а також стилістичний потенціал цих мов; використовувати ці знання для висловлювання власної думки в усній і письмовій формах.

Вміння

ПРН1. Використовувати українську та англійську мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації; правильно використовувати систему мовних та мовленнєвих норм та правильно обирати комунікативну поведінку – таку, яка є адекватною ситуації спілкування.

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Володіти основними традиційними і сучасними методами і засобами отримання, зберігання, переробки інформації; працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією; працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах.

ПРН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. Знати систему іноземної мови, бути здатним до інтерпретації літературних, наукових, ділових, публіцистичних, фольклорних текстів, включаючи пам'ятники писемності.

ПРН10. Ідентифікувати, класифікувати і аналізувати стилістичні одиниці різних мовних рівнів (фонетичного, морфологічного, синтаксичного, лексичного), визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН12. Збирати, аналізувати та демонструвати знання основних концепцій порівняльної стилістики, функціонально-стилістичного аналізу та інтерпретації тексту.

ПРН14. Планувати і здійснювати на належному рівні дослідження в галузі іноземної філології та перекладознавства з врахуванням положень порівняльної стилістики.

ПРН17. Здійснювати стилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Комунікативні компетентності

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Здійснювати мовленнєву діяльність державною та іноземними мовами відповідно до цілей і ситуації спілкування в рамках тієї чи іншої діяльності.

ПРН7. Володіти соціокультурною компетенцією, що передбачає знання національно-культурних особливостей соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів користування цими знаннями в процесі спілкування.

ПРН11. Використовувати державну та іноземні мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН13. Володіти навичками розробки та реалізації різного типу проєктів в освітніх і культурно-просвітницьких установах, в соціально-педагогічній, гуманітарно-організаційній, книговидавничій, мас-медійній та комунікативній сферах, що передбачають використання державної та іноземних мов.

Автономність та відповідальність

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення. Аналізувати робочу ситуацію, що склалася, здійснювати оцінку і корекцію власної діяльності, нести відповідальність за результати своєї роботи.

ПРН15. Дотримуватися правил академічної доброчесності, етичних та моральних принципів, що сприяють ефективному міжмовному та міжкультурному спілкуванню.

Структура: лекцій – 26 год., практичні – 4, самостійна робота – 60 год.

Форма контролю: іспит

Мова викладання: англійська

Навчально-методичне забезпечення: Базове. 1. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 224 с. 2. Мартинюк А.П. Курс «Порівняльна стилістика» в презентаціях. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>. **Допоміжне.** 1. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с. 2. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англійської мови: Підручник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 160 с. 3. Мартинюк А.П. Проблема смислотворення в комунікації // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2020. Вип. 91 <https://doi.org/10.26565/2227-8877-2020-91-04> 4. Мартинюк А.П., Понікарьова А.Ю. Риторичні функції сугестії як засобу сугестивного впливу // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2021. Вип. 94. С. 20-26. 5. Нефьодова О.Д., Гаврикова І.О. Типологічні характеристики англійськомовної книжки-абетки як мультимодального тексту. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики навчання іноземних мов в дослідженнях студентів. 2022. Вип. 18. С. 9-16. 6. Нефьодова О. Д. Засоби та наслідки актуалізації прецедентного імені в комунікації // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. 2016. Вип. 84. С. 108-114. 7. Нефьодова О.Д. Реалізація інтертекстуального потенціалу прецедентного феномену “NUMPTY DUMPTY” в англомовних текстах різних функціональних стилей // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. 2017. Вип. 86. С. 110-117. 8. Нефьодова О.Д. Roots to Branches: ретроспективна та проспективна інтертекстуальність фанфікшн Великої Британії // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов, 2022. Вип. 95. С. 14-19. 9. Самохіна В.О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії та США: монографія. Вид. 2-е перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. 360 с. 10. Самохіна В.А. Текстуальні і дискурсивні аспекти сучасного англомовного жарту // Когніція, комунікація, дискурс. 2021. №5. С. 52-73. 11. Словник тропів і стилістичних фігур / [автор-укладач В. Ф. Святовець]. Київ : Академія, 2011. 176 с. 12. Bally, C. Précis de stylistique. Genève : A. Eggimann, 1905. 183 p. 13. Beaugrande R., Dressler W. The introduction to text linguistics. London : Longman, 1981. 270 p. 14. Crystal D., Davy D. Investigating

English style. London : Longman, 1969. 264 p. 15. Freeman D. Essays in modern stylistics. London, New York : Methuen, 1981. 416 p. 16. Halliday M.A.K. Language as social semiotic: The social interpretation of language and meaning. London : Edward Arnold, 1978. 256 p. 17. Iser W. Interaction between text and reader // The reader in the text. Princeton : Princeton University Press, 1980. 452 p. 18. Kovalenko, L., Martynyuk, A. Verbal, visual, and verbal-visual puns in translation: cognitive multimodal analysis // Cognition, Communication, Discourse. 2021. Vol. 22. P. 27-41. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2021-22-02>. 19. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live by. Chicago : Chicago Univ. Press, 1980. 242 p. 20. Leech G., Short M. Style in fiction. London : Longman, 1981. 420 p. 21. Lukyanova T., Martynyuk A. Rational and non-rational in multi-semiotic meaning making // Text-Image-Music: Crossing the Borders. Intermedial conversations on the poetics of verbal, visual and musical texts. 2021. Vol.19 / A. Pawelec, A. Shaw and G. Szpila (Eds.). Berlin : Peter Lang. P. 341-355. 22. Martynyuk, A., Akhmedova, E. Cognitive translation analysis of fiction simile // Cognition, Communication, Discourse. 2021. Vol. 23. P. 72-86. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2021-23-05>. 23. Martynyuk A., Meleshchenko O. Socio-pragmatic potential of (verbo)-visual metaphonymy in Internet memes featuring Donald Trump // Metaphor and the Social World. 2022. Vol. 12(1). P. 69-91. 24. Nørgaard N., Montoro R., Busse B. Key terms in stylistics. London, New York : Continuum, 2010. 269 p. 25. Widdowson H. Stylistics and the teaching of literature. London : Routledge, 1975. 265 p. 26. Zhulavska O. Martynyuk A. English-Ukrainian translations of synesthetic metaphors // Translation Today: Translation and Power. Studies in linguistics, Anglophone literatures and cultures. Berlin: Peter Lang GmbH, 2020. Vol 27. P. 271–279. **Інформаційні ресурси:** 1. Cambridge Dictionary Online. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>. 2. Longman English Dictionary Online. URL: <http://www.ldoceonline.com/>. 3. Macmillan English dictionary and thesaurus. URL: <http://www.macmillandictionary.com/>. 4. Thesaurus. Com URL: <http://thesaurus.reference.com/>. 5. Online English Thesaurus URL: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>. 6. Computational resources for linguistic research [електронний ресурс]. URL: <http://billposer.org/linguistics/computation/resources.html>. 7. Data visualization URL: <https://digitalresearchtools.pbworks.com/w/page/17801661/Data%20Visualization>. 8. Digital research tools for linguistics. URL: <https://digitalresearchtools.pbworks.com/w/page/17801682/Linguistic%20Tools>. 9. Literary devices. URL: <https://literarydevices.net/>. 10. Literary terms. URL: <https://literaryterms.net/>. 11. Schibles E.W. Humor. Reference guide. URL: www.dueseldorf.de. 12. Stylistic devices. URL: <https://www.litcharts.com/literary-devices-and-terms>.